

Jaarverslag 2025

ALGEMEEN

Bestuur

Het afgelopen jaar is voor Stichting Beter Zeist in het algemeen goed verlopen. Wel vertrok eind 2024 secretaris Martine Speekenbrink uit het bestuur wegens andere drukke werkzaamheden. Dat betekende helaas opnieuw een vacante functie in het bestuur. Dat is voorlopig intern opgevangen.

Ter ondersteuning van het bestuur functioneren de werkgroep Fysieke omgeving, werkgroepen ad hoc voor afzonderlijke projecten en de 2 bestuursadviseurs. Egbert Visscher adviseerde het bestuur en voerde aanvullend nog werkzaamheden uit. Piet van Driel verzorgde ook dit jaar de technische aspecten van de websites en de administratie waaronder de verzendingen.

Opzet en werkwijze

Voor de opzet en werkwijze van Stichting Beter Zeist, zie de [brief naar de raad](#) d.d. 10-01-2023. Zo nodig kunnen onderliggende documenten worden opgevraagd.

Financieel beleid

Er werd een voorzichtig financieel beleid gevoerd. Dat zorgde voor een gezonde positie van de stichting. Dat is van belang gezien verwachte uitgaven voor uitvoerende activiteiten en beroepsprocedures. Zie het financieel Jaaroverzicht.

Uitvoering taken

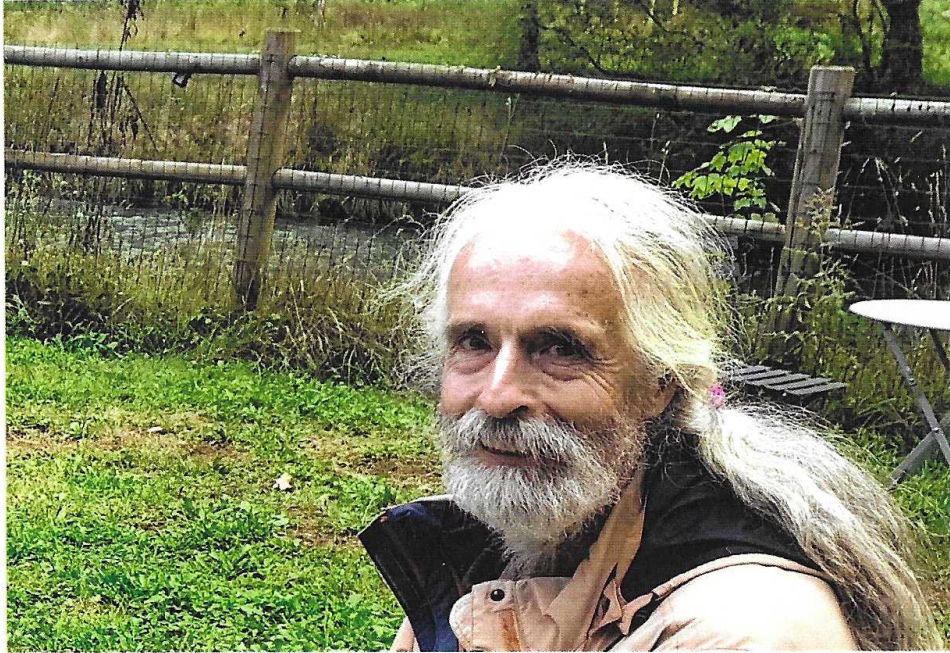
Het bestuur onderhield contact met het netwerk donateurs, buurt- en milieu- en andere maatschappelijke organisaties/groepen, politieke partijen/fracties in Zeist en met de provincie Utrecht. Waar nodig werden buurt-, en dorps- en groene organisaties ondersteund.

Overlijden Patrick Greeven

Wij staan stil bij zijn ziekte en overlijden. Niet alleen was zijn overlijden een groot verlies voor zijn familie, vrienden en bekenden maar ook voor ons en de natuur. Hij was en is voor ons nog steeds een bron van kennis, inspiratie en hoop op een betere toekomst. Spiritueel gedreven, principieel en uiterst sympathiek en tegelijkertijd blij met elke bijdrage voor het verwezenlijken van zijn ideaal. 'Fantastisch' zei hij dan als er iets was gerealiseerd, maar hij bleef wel proberen meer te bereiken. Dat gebeurde vooral vanuit IVN-De Bilt en Stichting Milieuzorg Zeist e.o. Maar aan een lange, vruchtbare samenwerking met Beter Zeist kwam afgelopen jaar een einde.

Zijn invloed van meer dan 40 jaar op onze omgeving kan nauwelijks worden overschat. Dat geldt niet alleen voor Zeist, maar ook voor de buurgemeenten. En verder voor de provincie Utrecht en voor landelijke onderwerpen op het gebied van natuur, leefomgeving en klimaat.

In de uitnodiging voor zijn afscheid staat: zijn leven was Natuur, Liefde, Vreugde en Zin. Laten we zijn leven vieren zoals hij zelf was.

IN DE ARMEN VAN DE NATUUR

Uitvoerend werk

Veel werk werd verricht voor de volgende thema's.

- Invloed van burgers: burgerparticipatie en formele inspraak.
- Omgevingsvisie en omgevingsplan.
- Groen, landschap, milieu en biodiversiteit: behoud en verbetering.
- Wonen en bouwen, groen en landschap, milieu en biodiversiteit.
- Mobiliteit en parkeren.
- Regionale projecten.
- Gemeentefinanciën.

Daarbij werd veel werk besteed aan *voorlichting via berichtgeving en de website* <https://www.beterzeist.com>.

Er werd samen met andere maatschappelijke organisaties *advies en begeleiding gegeven aan ruim 30 projecten* die van belang zijn voor burgerinvloed en de kwaliteit van de woon- en leefomgeving. Verder adviseerde de stichting nog het door haar mede gestarte burgerinitiatief 'Geopark Heuvelrug Gooi en Vecht'.

Sommige omgevingstrajecten lopen nog jaren door. Denk bijvoorbeeld aan de verbetering van de burgerinvloed bij projecten, de gefaseerde ontwikkeling van het Omgevingsplan 2032, diverse groene en verkeersprojecten, de bouwprojecten WA Hoeve, PGGM-terrein, Stationsgebied Driebergen Zeist, Vollenhove en omgeving.

Ondanks een tekort aan medewerkers en het wegvallen van Patrick Greeven konden veel activiteiten toch nog worden uitgevoerd. Daarbij werd samengewerkt met buurt-, dorps- en groene organisaties. Tussen de organisaties werden onderling taken verdeeld

om dubbel werk te voorkomen.

Voor een uitgebreid overzicht van de uitgevoerde activiteiten zie::
<https://beterzeist.com/nieuws-toegelicht-jaargang-2025/>.

Zie voor het (ook actuele) nieuws voor **alle** onderhanden projecten:
<https://beterzeist.com/projecten/>

BELANGRIJKSTE PROJECTEN PER THEMA IN 2026 (niet uitputtend)

Thema Omgevingsvisie en Omgevingsplan

Overleg met raad over burgeramendement op 23 mei 2023

Vervolg burgeramendement over de Eerste Omgevingsvisie Zeist (EZO)

Diverse malen is bij de raad geprobeerd de correcte uitvoering ervan te waarborgen. Gemeente Zeist geeft het amendement namelijk geen prioriteit zoals bedoeld, maar laat de uitvoering ervan meeliften met de ontwikkeling van het omgevingsplan tot 2023.

Ontwerp-regels voor het Omgevingsplan Zeist

Er zijn zienswijzen ingediend voor de deelgebieden Austerlitz e.o. en Den Dolder e.o. Gaan de vast te stellen regels ook gelden voor de overige deelgebieden van het omgevingsplan? En wat betekent dat dan voor het eventueel wijzigen van de regels?

Thema Participatie en formele inspraak

Toepassing Handvatten Participatie

Stichting Beter Zeist heeft bezwaren en een beroep tegen gemeente ingediend over de beperking van de burgerinvloed tot 'raadplegen', d.w.z.. alleen vragen beantwoorden van gemeente of ontwikkelaar zonder recht op antwoorden. Dat betekent geen dialoog met de initiatiefnemer(s) en ook afwachten welke bespreekpunten tijdens het participeren behandeld kunnen worden. De rechtbank heeft naar aanleiding van de participatie bij de herontwikkeling PGGM-terrein uitgesproken dat de gemeente veel beleidsruimte heeft om de handvatten naar eigen inzicht toe te passen. Dat houdt in dat burgers zich juridisch niet kunnen beroepen op de inhoud van de Handvatten participatie. Zij kunnen daaraan geen rechten ontleen.

Gemeentelijke participatieregeling

Deze visie is in voorbereiding en is per 1 januari 2027 wettelijk verplicht. Onduidelijk is wat de juridische betekenis ervan zal zijn. Wat betekent dan de grondslag van het participeren voor ons handelen? Bijvoorbeeld ondanks alles toch blijven adviseren om later sterker te staan?

Thema Groen, landschap, biodiversiteit en milieu: behoud en verbetering

Toekomstvisie Stichtse Lustwarande

In 2025 is deze gemeentelijke visie opgesteld en vastgesteld. De visie geeft een kader voor de groene, cultuurhistorische omgeving van de Utrechtseweg, het Slot-ensemble en de Driebergseweg. Wel zijn beoogde bouwlocaties zoals het Stationsgebied Driebergen-Zeist, het PGGM-terrein en het Warandebos met de (studenten)flats buiten de visie gehouden. Wel zo gemakkelijk om te ontwikkelen maar niet correct.

Biodiversiteitsplan Zeist

Stichting Beter Zeist heeft meegewerkt aan de ontwikkeling van het plan. De ontwikkeling ervan met de Uitvoeringsagenda laat zien dat participatie van deskundige organisaties en personen meerwaarde heeft voor het uiteindelijke resultaat. Wel ontbreekt grotendeels het beleid en de daarvan afgeleide activiteiten voor verbetering van de algemene voorwaarden voor biodiversiteit. Want daar gaat het vooral om bij het behoud en herstel van biodiversiteit. Denk aan het voorkomen van de vervuiling van bodem, water en atmosfeer, het beperken van het gebruik van bestrijdingsmiddelen en

de uitstoot van stikstof, de relatie met klimaatadaptatie etc. Daaraan zouden ook inwoners en bedrijven hun bijdrage kunnen leveren. Pas als een dergelijk beleid structureel wordt ingezet kan biodiversiteit echt verbeteren, anders blijft het pleisters plakken.

Uitbreiding KNVB-campus ten koste van bos in NNN-gebied

Actiegroep 'Blijf van ons bos af' had al in 2024 met een petitie tegen de boskap ruim 16.000 handtekeningen verzameld. Deze actie en een voorlopig Nee van de provincie heeft veel losgemaakt bij alle betrokkenen. Na een Askbook van de KNVB voor alternatieve locaties van de KNVB-campus lijkt het erop dat de voetbalbond toch in Zeist blijft.

Gemeente Zeist en de KNVB hebben voorkeur om de campus in Zeist uit te breiden en zien kansen om dit grotendeels op het eigen terrein van de bond te realiseren. Voorwaarde van de provincie is dat dit past binnen de kaders van een lokale natuurnetwerk voor het Natuurnetwerk Nederland (NNN). Dat vergt wel toepassing van de bestaande meerwaarde benadering volgens de provinciale verordening; lees:

minder ruimte voor velden buiten de bestaande campus en natuurcompensatie bij de wildpassage A12 in Odijk.

Raadsbesluit Bebouwde kom Wet natuurbescherming (vroeger Boswet)

Er liepen beroepsprocedures van Stichting Milieuzorg Zeist e.o. en van Stichting Beter Zeist tegen de gemeente Zeist voor *nieuwbouw zonder compensatie van natuur en bos*. Dit heeft voor de WA Hoeve en de bosdriehoek in Huis ter Heide West tot succes geleid. De uitspraak tegen vroegtijdige boskap is inmiddels onherroepelijk geworden. Het gaat om het voorkomen dat gemeente Zeist voordat een bestemmingsplan is vastgesteld de *Bebouwde Kom Wet natuurbescherming* kan gaan oprekken. Het betreft belangrijke, richtinggevende *jurisprudentie* die in vergelijkbare gevallen in heel Nederland kan worden gebruikt. De achtergrond is dat in veel gemeenten bij bouwaanvragen nog geen compensatie van natuur en bos plaatsvindt, terwijl dat bij de provincies in het algemeen wel het geval is.

Thema Bouwen en wonen: planontwikkeling door evenwichtig afwegen van belangen

Analyse woningbouwbehoefte Zeist

Er is door een expertgroep gewerkt aan een analyse van de woningbouwbehoefte van Zeist. De resultaten van de analyse zijn van belang voor bepaling van de omvang van de toekomstige woningbouw in de gemeente. Zodra de analyse gereed is zal er in 2026 een bijeenkomst plaatsvinden over de aard, opzet en resultaten ervan en hoe om te gaan met het Zeister woningbouwbeleid en de woningdifferentiatie.

Bouwprojecten

Verder is veel werk verricht voor de volgende bouwprojecten: Dijnselburg, De Lindenhorst, Veldheimterrein (overeenstemming over opzet is bereikt),

Staatsliedenkwartier, PGGM-terrein, Stationsgebied Driebergen-Zeist (met onderzoeken en alternatieve gebiedsvisie van de burgercoalitie), Historische Middenas WA Hoeve e.o. (In beroep bij RvS), herontwikkeling Markt e.o. (met voorbereiding burgeramendement).

PGGM-terrein: voorbeeldverkaveling met hoogte-accenten van 30 - 45 meter

De *ontwerpbestemmingsplannen Dijnseburg en Huis ter Heide West* zijn na overleg met de gemeente en de provincie aangepast.

Bij de Raad van State loopt nog de *beroepsprocedure* van Beter Zeist in samenwerking met 'Vrienden van de WA Hoeve' tegen het eerste bestemmingsplan voor de herontwikkeling van de *WA Hoeve, de Historische Middenas (HMA)*. Verder werden er ten aanzien van dit gebied procedures gevoerd over een omgevingsbesluit *Flora en Fauna* en de correcte handhaving van de uitvoering ervan.

Thema Verkeer en vervoer: veiligheid en parkeren en bereikbaarheid

Brede actie 'stop 4^e aanvliegroute Schiphol'

Deze actie waaraan Stichting Beter Zeist ook deelnam, resulteerde uiteindelijk in afstel van de nieuwe aanvliegroute. Uit de brief van de minister aan de Tweede Kamer over

het Programma Luchtruimvoorziening wordt duidelijk dat deze afziet van de vierde aanvliegeroute. Ongetwijfeld zal de weerstand van 24 gemeenten, de provincies Utrecht en Gelderland hebben bijgedragen aan het besluit. En natuurlijk ook de bijna 83.000 ondertekenaars van de petitie en de talloze uitgevoerde acties.

Parkeeroverlast Verlengde Slotlaan

Parkeren Noordelijke randzone Zeist centrum

De parkeeroverlast in de noordelijke randzone van Zeist centrum speelt al sinds de invoering van het nieuwe parkeerbeleid met *betaald parkeren*. Dit besluit is inmiddels na druk vanuit de inwoners opgeschort. Gemeente Zeist heeft daarna enquêtes gehouden over het draagvlak bij inwoners en ondernemers voor de invoering van betaald parkeren in de Geiserlaan en de Prins Hendriklaan. Op basis van de resultaten besluit het college om al of niet betaald parkeren in te voeren en daarvoor een aanwijzingsbesluit te nemen.

Verkeersbesluit afsluiting Huis ter Heideweg

Stichting Beter Zeist en Buurt- en Belangenvereniging Huis ter Heide hebben beroep aangetekend tegen het verkeersbesluit afsluiting van de Huis ter Heideweg voor autoverkeer. Rechtbank Midden Nederland heeft het besluit nadien vernietigd. Daarna heeft gemeente Zeist tegen de uitspraak bij de Raad van State hoger beroep aangetekend. De zitting werd nog in 2025 gehouden.

Woudenbergseweg max. 60 km p/uur (langs Zeister Bosch)

Tegen snelheidsverlaging van maximaal 80 naar 60 km/uur van de Woudenbergseweg (van de aan te leggen rotonde tot aan de kruising met de Krakelingweg) heeft Stichting Beter Zeist samen met enkele inwoners bezwaar gemaakt. Dit heeft te maken met het te verwachten toenemend doorgaand verkeer in Zeist zoals t.a.v. Slotlaan (erftoegangsweg), Voorheugel (tussen Antonlaan en Montaubanstraat), de Panweg en de Schaerweijdelaan. Verder is de verkeersveiligheid in het geding in verband met de aan te leggen rotonde Jagersingel – Woudenbergseweg. Ook is het advies van de politie over de mogelijkheid van handhaving negatief.

Thema Regionale projecten

Landgoed Dijnselburg aan de Wegh der Weegen (Amersfoortseweg)

Gebiedssamenwerking Amersfoort-Zeist, aanvullend Gebiedsonderzoek spoorzone, regionale uitwerking Nationaal programma Ruimte

De 3 initiatieven worden in elkaar gevlochten tot een samenhangend pakket. In hoeverre de inwoners van de betreffende gemeenten daarover nog iets kunnen en mogen zeggen hangt af hoe elke gemeente daarmee omgaat. In het gebied liggen ook de beoogde Regiopoort Zeist Noord voor hoogwaardig OV, potentiële woningbouwlocaties langs de Amersfoortseweg en het Wallaardt Sacré Kamp van Defensie.

Op basis van de verkenningen en onderzoeken wordt een *bestuursovereenkomst* vastgesteld en worden overeenkomsten gesloten voor elk van de 3 deelgebieden West, Midden en Oost. Een en ander wordt ook verwerkt in de Provinciale Omgevingsvisie 2026 (POVI) en de Provinciale Ruimtelijke Verordening 2026 (PRV). Voor gemeente Zeist is primair de overeenkomst voor West van belang.

Het is zaak de ontwikkelingen nauwlettend te volgen om na te gaan wat te doen gedurende de komende jaren.

Thema Gemeentefinanciën

Rapport Rekenkamer Zeist 'Slagkracht van Zeist'

Het gaat om een onderzoek over de periode 2020-2024 met kritiek over de begrotingsdiscipline, de prioritering van activiteiten en het efficiënt besteden van overheidsmiddelen. In de bestuurlijke reactie van het college worden wel wat aanbevelingen gedaan, maar die zijn in feite weinig concreet. Deze geven de gemeente veel ruimte om op de oude voet door te gaan. Dit in plaats van het integraal uitvoeren van de aanbevelingen van de Rekenkamer en daarbij rekening te houden met de suggesties van de sprekers in hun inspraakreactie.